

בעניין שבין:

המבקש:

גדעון שיכמן

ע"י ב"כ עו"ד עדי מוסקוביץ
מרח' דרך מנחם בגין 52, תל אביב 67137
טל': 0505910111 ; פקס : 0775558582

- נ ג ד -

המשיבה:

1.

עיריית ראשון לציון

באמצעות ב"כ עו"ד מוטי גל
מרח' אופק 5, נס ציונה, 7402784
טל': 0505910111 ; פקס : 0775558582

בעניין:

2.

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז מרכז (אזרחי)
דרך מנחם בגין 154, בית קרדון, תל אביב, 6492107, ת"ד
33260
טל': 073-3736262 ; פקס : 02-6468017

עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה

ביחס לבקשה לאישור הסדר פשרה

בהתאם לסעיף 18(ד) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "חוק תובענות ייצוגיות" ו/או "החוק") ובהמשך להודעתו בדבר התייצבותו להליך ולהחלטת בית המשפט הנכבד, מוגשת בזאת עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה, בעניין הסדר הפשרה בין המבקש לבין המשיבה בבקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה הייצוגית (להלן: "הבקשה" ו/או "ההסדר", התובענה הייצוגית תוגדר להלן: "התובענה"), שהוגש לאישורו של בית משפט נכבד זה.

כללי

1. עסקינן כאמור בבקשה לאישור הסדר פשרה, אשר גובש על ידי הצדדים וזאת במסגרת תובענה ייצוגית אשר הוגשה נגד עיריית ראשון לציון (להלן: "המשיבה") הואיל ולטענת המבקש, העירייה נמנעת מלהצמיד סכומי אגרות והיטלים למדד כאשר שיעורו יורד, בהסתמך על סעיף 2 לחוק עזר לראשון לציון (הצמדה למדד) התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק עזר"). לפיכך, לטענת המבקש, סכומי האגרות וההיטלים נגבים שלא כדין.

2. לטענת המבקש, מאחר שהעירייה אינה מצמידה את סכומי האגרות וההיטלים לירידת המדד, מעשיה מהווים הפרה של דיני עשיית עושר ולא במשפט, חוק החוזים, התשל"ג-1973 ופקודת הנזיקין.

3. המשיבה מצידה, דוחה את טענות המבקשת הן לגופן והן באשר למידת התאמתן למסגרת של תובענה ייצוגית וטוענת, כי כל פעולותיה נעשו על פי דין.

4. ביום 11.12.2016 התקיים דיון במסגרתו החליט בית משפט הנכבד כך: **"משרד הפנים מתבקש להעביר עמדה ביחס לסוגיה המתעוררת בבקשת האישור בדבר הפרשנות של סעיף 2 לחוק עזר לראשון לציון (הצמדה למדד) התשמ"ד-1984 – האם הפרשנות הנכונה לחוק העזר כוללת אך ורק הצמדה למדד חיובי אך לא למדד שלילי כפרשנותה של עיריית ראשון לציון את החוק"**.

5. לאחר בחינת חומרי ההליך, החליט היועץ המשפטי לממשלה להתייצב להליך.

6. ביום 25.2.2018 הוגשה לבית המשפט הנכבד, עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה (להלן: **"עמדת היועץ"**), לפיה לנוכח תכלית ההצמדה למדד – שמירת הערך הריאלי של הכסף, רשויות מקומיות נדרשות להצמיד אגרות והיטלים למדד גם כאשר הוא יורד. עם זאת, צוין כי **"נוכח השינוי שחל בשנים האחרונות באופן פרשנות המונח "עלייה" בסעיפי הצמדה למדד ומכיוון שנקיטת פרשנות לשונית בתקופה נושא התובענה הייצוגית הייתה סבירה, יש לבחון האם יש מקום בנסיבות המקרה דנן לחייב את העיריה בהשבה"**.

לנוכחות בית המשפט הנכבד העתק מעמדת היועץ המשפטי לממשלה כפי שהוגשה לבית המשפט הנכבד ביום 25.2.2018 מצ"ב **כנספח 1**.

7. הצדדים גיבשו ביניהם הסדר פשרה, אשר הועבר לאישורו של בית המשפט הנכבד והועבר למתן התייחסותו של היועץ המשפטי לממשלה.

עמדת היועץ המשפטי לממשלה

8. היועץ המשפטי לממשלה לא מצא מקום להתנגד לבקשה לאישור הסדר הפשרה והוא מותיר את ההכרעה לשיקול דעתו של בית המשפט הנכבד. עם זאת, לאור העמדה שהוגשה מטעם היועץ המשפטי לממשלה ולאור העובדה שניתן להניח שהסדר הפשרה יתווה את הדרך להסדרי פשרה נוספים בסוגיה זו, מצא לנכון היועץ המשפטי לממשלה להדגיש מספר הערות, כמפורט להלן.

9. הצדדים קובעים במבוא לבקשה, כי מה **"שהכריע את הכף"** לעניין המחלוקות ביניהם, היא עמדת היועץ המשפטי לממשלה לפיה יש לבחון האם יש מקום בנסיבות המקרה דנן לחייב את העיריה בהשבה. בהמשך הבקשה הצדדים מבהירים כי בשים לב לעמדת היועץ המשפטי לממשלה גובש הסדר לפיו העירייה לא תבצע השבה ביחס לתשלומי העבר.

10. בעניין זה יבקש היועץ המשפטי לממשלה להסב את תשומת ליבו של בית המשפט, לכך שהיועץ המשפטי לממשלה לא הביע כל עמדה לעניין השאלה, האם העירייה צריכה לבצע השבה ביחס לתשלומי העבר בהליכים ספציפיים בכלל ובהליך זה בפרט. היועץ המשפטי לממשלה ציין, כי לנוכח חדשנות העמדה באשר לחיוב בהפחתה בשל מדד שלילי, יש לבחון האם יש מקום לחייב את העירייה להשיב כספים בכל הליך והליך בהתאם לנסיבותיו, ובכלל זה משיקולי הסתמכות הרשות המקומית על פרשנות עבר.
11. היועץ המשפטי לממשלה יוסיף לעניין זה, כי במסגרת הסדר הפשרה ציינו הצדדים כי לנוכח העובדה שסכומי ההשבה ביחס לכל אחד מחברי קבוצה הם נמוכים יחסית לצורך עריכת בדיקה פרטנית וקביעת סכום ההשבה כמו גם איתור של חברי הקבוצה ועלויות ההשבה, לא תתבצע השבה ביחס לתשלומי העבר.
12. עם זאת, הצדדים כלל לא פירטו בבקשה מהו גובה סכום ההשבה הכולל באופן שיאפשר לבחון האם הסכמה זו סבירה בנסיבות העניין. לעניין זה ידגיש היועץ המשפטי לממשלה כי גם אם בנסיבות העניין לא ניתן יהיה להשיב, בעלויות סבירות, את סכומי ההשבה לקבוצה, כידוע, קיימים בחוק תובענות ייצוגיות מנגנונים לצורך התמודדות עם קשיים מעין אלה. כך, סעיף 20(ג)(1) לחוק קובע, כי אם מצא בית המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה אינו מעשי, **רשאי** בית המשפט להורות על סעד אחר לטובת הקבוצה או הציבור. ואם הורה על סעד **כספי** לטובת הציבור, יש להעביר את הכספים לקרן שהוקמה מכוח סעיף 27א לחוק. והכל, ככל שבית המשפט יסבור שבנסיבות העניין יש מקום לחיוב הרשות בהשבה.
13. כאמור, היועץ המשפטי לממשלה אינו מוצא מקום להביע עמדה בשאלת ההשבה בנסיבות המקרה הקונקרטי שלפנינו ויותיר שאלה זו לשיקול דעת בית המשפט הנכבד.

טליה דיין לוי, עו"ד
פרקליטות מחוז מרכז - אזרחי

היום, כ"ו בתמוז ה'תשע"ט

29 ביולי 2019